

gemeente

Oude IJsselstreek

Horen, zien en actie!

integrale beleidsnota jeugd

Horen, zien en actie!
integrale beleidsnota jeugd

Integrale beleidsnota jeugd gemeente Oude IJsselstreek

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	3
1. Methodische verantwoording.....	6
2. Wegwezen! Op kamers!.....	6
<i>Ontgroening en aantrekkelijkheid</i>	
3. Meer aanbod voor jeugd: Verveeltijd is cliertijd!.....	6
<i>Activiteitsaanbod en voorzieningenniveau</i>	
4. Ruimte voor initiatief voor diversiteit.....	7
<i>Communicatie en openheid</i>	
5. Integrale samenwerking tussen alle spelers in het jeugddomein.....	8
<i>Centrum Jeugd en Gezin, lokale zorgnetwerken, Veiligheidshuis, etc.</i>	
6. Blijven signaleren!.....	9
<i>Overige signalen uit het veld</i>	
7. Samenvatting en vervolg.....	9
<i>Beleidsuitgangspunten en uitvoeringsprogramma</i>	
8. kosten, baten, dekking en begrotingswijziging.....	11

Bijlage I: Sleutelpersonen t.b.v. creatieve denksessie

Bijlage II: Bloemlezing creatieve denksessie 22 juni 2009

Bijlage III: Mindmap integrale beleidsnota jeugd

Bijlage IV: Verslag raadsrotonde 14 september 2009

Inleiding

'Eén kind, één plan', 'wie de jeugd heeft...', 'het kind als rode draad', zomaar wat titels van stukken die ons de afgelopen jaren om de oren vlogen. Het jeugdbeleid heeft de aandacht! Niet alleen bij het speciaal daarvoor opgerichte programmaministerie Jeugd en Gezin, maar ook bij de gemeente Oude IJsselstreek leeft de vraag in welke mate de gemeente de jeugd kan en wil ondersteunen en ontwikkelen. Na de gemeentelijke herindeling is het jeugdbeleid van de gemeente Oude IJsselstreek nooit in een nota vastgelegd. Reden te meer om de nota integraal jeugdbeleid als speerpunt op te nemen in het speerpuntenbeleid.

Jeugdbeleid in de breedte

Jeugd is een beleidsveld dat vele andere beleidsvelden overlapt, jeugd heeft te maken met jeugdzorg en jeugdhulpverlening, met onderwijs, werk en inkomen, met huisvesting en leefbaarheid, met integratie en veiligheid. Op veel van deze beleidsvelden doen zich nieuwe ontwikkelingen voor die voor de jeugd van belang zijn. In deze inleiding breng ik u op de hoogte van welke ontwikkelingen dat zijn en welke verbanden er liggen. In de daaropvolgende hoofdstukken wordt beschreven hoe deze in ons jeugdbeleid een plaats gaan krijgen. Belangrijk is daarbij te weten dat het met 85% van onze jongeren gewoon goed gaat, zij zijn gelukkig en tevreden met hun leven. Tien procent van onze jeugd behoort tot een risicogroep en vijf procent kent al dan niet serieuze problemen. Deze laatste vijftien procent mogen we niet loslaten en verdient onze aandacht ondersteuning en soms ook correctie. Maar ook voor de jeugd waarmee het goed gaat willen wij iets betekenen in de leefbaarheids sfeer of op het gebied van wonen en werken. Deze nota is een richtinggevend document voor het jeugdbeleid in de gehele breedte en zal voor de uitvoering worden uitgewerkt in een jeugdagenda.

Hoofddoelstelling van ons jeugdbeleid:

Ieder kind en jongere kan in onze gemeente gezond en veilig opgroeien, belemmeringen in de ontwikkeling van een kind worden tijdig gesignaleerd en aangepakt.

Subdoelstellingen:

- Onze inwoners kunnen op één plaats terecht voor alle vragen rondom opvoeding en opgroeien, van ondersteuning tot hulpverlening.
- Een sluitende lokale en regionale aanpak en een efficiënte en daadkrachtige overlegstructuur en een integrale aanpak.
- Invulling geven aan de regietaak die ons wettelijk is opgedragen in de Wet op de Jeugdzorg, de wet collectieve preventie volksgezondheid en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.
- Aansluiting van het jeugdbeleid met de justitiële keten.

Centrum Jeugd en Gezin

In 2005 participeerde de Gemeente Oude IJsselstreek als 'Gideongemeente' in een groep kleine, middelgrote en grote gemeenten die het initiatief hebben genomen gezamenlijk na te gaan hoe de lokale regie over opvoed- en opgroei-ondersteuning beter vorm gegeven kan worden als onderdeel van integraal jeugdbeleid. In januari 2006 presenteerde deze groep gemeenten een manifest waarin zij stellen dat alleen door krachtenbundeling op lokaal niveau de problemen op het gebied van jeugdbeleid en voorzieningen kunnen worden opgelost. Mede dankzij dit manifest heeft het programmaministerie Jeugd en Gezin alle gemeenten in Nederland opgedragen Centra voor Jeugd en Gezin te ontwikkelen. De gemeente Oude IJsselstreek werd gevraagd als pilot te fungeren. Begin 2007 is daarom de stuurgroep CJG opgericht met daarin managers van regionale organisaties. Op 1 april 2009 opende het Centrum Jeugd en Gezin Oude IJsselstreek als eerste in de Achterhoek haar deuren op drie locaties in Ulft, Terborg en Varsseveld met een laagdrempelige inloopklok en een spreekuur voor opvoed en opgroei-ondersteuning, met name gericht op de doelgroep ouders. In het Centrum voor Jeugd en Gezin werken onze kernpartners Yunio, Sensire, GGD Gelre IJssel Mee Oost-Gelderland en Bureau Jeugdzorg intensief met elkaar samen. Op dit moment worden ook de ketenpartners zoals Fidessa Welzijn en het Onderwijs betrokken om een zo breed en sluitend productaanbod te kunnen bieden. Daarnaast wordt er middels een groeimodel gewerkt aan de verdere ontwikkeling, dat betekent concreet dat we gaan onderzoeken hoe we de doelgroep 12+ kunnen bereiken en welk aanbod er nodig is voor jongeren boven de achttien jaar die niet meer onder de jeugdgezondheidszorg vallen.

Virtueel Centrum Jeugd en Gezin

Half oktober lanceren wij een virtuele locatie van het Centrum Jeugd en Gezin, www.cjgoude-ijsselstreek.nl. Internet is laagdrempelig, anoniem, 24 uur per dag toegankelijk en voor veel opvoeders een informatiebron die zij al veelvuldig raadplegen. Internet maakt het mogelijk om opvoeders vraaggericht en op maat van informatie en advies te voorzien. Uit onderzoek blijkt dat zeventig

procent van de mensen het antwoord op zijn vraag zelf vindt op internet, twintig procent via interactie (bijvoorbeeld via chat of mail) en tien procent behoefte heeft aan een fysiek consult. Het digitale CJG kan eenvoudige vragen over opvoeden en opgroeien beantwoorden en een toeleiding vormen naar het fysieke CJG waar dat nodig is. Het virtuele Centrum Jeugd en Gezin maakt voor tachtig procent van het informatieaanbod gebruik van een landelijk database. Deze informatie wordt beschreven en aan de landelijke normen getoetst door gekwalificeerde professionals. Om een passend aanbod van informatie aan te kunnen bieden en laagdrempelig te functioneren wordt de overige twintig procent ingevuld door een lokale eindredacteur. De klant vindt op de website dus zowel landelijk voorgeschreven informatie als informatie over cursussen, adressen en organisaties bij hem in de buurt.

Verwijsindex

In juni 2007 werd in het 'convenant Kennedyplein' afgesproken hoe we met de lokale spelers in het jeugddomein toe kunnen werken naar een sluitende aanpak voor de jeugd. Het convenant werd opgesteld naar aanleiding van de overlast op het Kennedyplein in Ulfst en is uitgegroeid tot het coördinatiepunt jeugd dat in 2008 werd geëvalueerd. Naar aanleiding van deze evaluatie is een aansluiting gemaakt met de lokale casusoverleggen, is een hangplek en overlastoverleg gerealiseerd en is begonnen met de implementatie van de verwijsindex risicojongeren. In dit systeem kunnen professionals zoals onderwijzers, hulpverleners of politie hun zorgen over een jongere melden om zo een samenwerking tot stand te laten komen. Vanaf het voorjaar van 2009 is onze verwijsindex aangesloten op het landelijke systeem van de verwijsindex. Zorgen om jongeren die verhuist zijn of in een andere gemeente naar school gaan kunnen zo over de gemeentegrenzen heen gedeeld worden en in actie worden omgezet. Als pilotgemeente is Oude IJsselstreek al vroeg begonnen met de implementatie van de verwijsindex en het regelen van de privacyafspraken rondom dit systeem. Onze gemeente is daarmee de tweede gemeente in Gelderland waar het systeem al volledig werkt.

Lokale zorgnetwerken

Binnen het regionale project 'lokale zorgnetwerken' wordt gekeken hoe de verwijsindex en de sluitende aanpak rondom o.a. onze jeugd in een effectieve vorm gegoten kan worden.

Uitgangspunten voor de inrichting van zorgnetwerken zijn:

- Op elk moment dat een gezinlid zich in een meervoudige probleemsituatie bevindt en in een zorgketen is ingetrokken, wordt een professional aangewezen die eindverantwoordelijk is voor de zorgcoördinatie.
- Boven op de lokale arrangementen worden regionale afspraken gemaakt over aansluiting, informatieverstrekking, registratie, zorgcoördinatie en procesverantwoordelijkheid.
- Daar waar nodig zal de projectleiding bijdragen aan het creëren van een optimale krachtenbundeling tussen regievoerders (bestuurders), ketenpartners en professionals.
- De projectleiding zal daarbij niet alleen oog hebben voor de meest voor de hand liggende partners, zoals GGD, BJZ, GGZ, onderwijsinstellingen en politie. Ook woningcorporaties en zorgverzekeraars zijn bijvoorbeeld voor de omgang met gezinnen in een meervoudige probleemsituatie van belang.

In 2010 zal dit project ten uitvoer worden gebracht en zal ook onderzocht worden of de Verwijsindex als middel kan dienen en uitgebreid kan worden tot een Verwijsindex voor alle leeftijdsgroepen.

Overige Ontwikkelingen

Binnen het project lokale zorgnetwerken zal onderzocht worden hoe de relatie met het Veiligheidshuis en de Zorg Advies Teams op de scholen zal worden vormgegeven. Het Veiligheidshuis moet de ketensamenwerking binnen het veiligheidsdomein realiseren, gemeente, politie en het openbaar ministerie nemen hieraan deel. In Noord Oost Gelderland is dit vormgegeven in het NOG Veiligheidshuis dat zich concentreert op persoonsgerichte aanpak en beleidsafstemming. De Zorgadviesteams zijn verantwoordelijk voor de interne zorgstructuur en de doorlopende zorglijnen van voorschoolse educatie tot het vervolgonderwijs worden o.a. door het Jeugd Maatschappelijk Werk gekoppeld aan het CJG. Al deze ontwikkelingen houden ons scherp en laten ons telkens het belang van een blijvende sluitende aanpak zien en helpen ons dichterbij de doelstelling 'één kind, één plan' te komen.

Vrijtijdsbesteding en voorziening.

Naast de ontwikkelingen op het preventieve en het curatieve vlak richten wij ons ook op de vrijetijdsbesteding en voorzieningen voor de jeugd. De skatebaan op het Gietelink is sinds begin 2009 weer geopend voor de jeugd en zal tot eind 2010 op deze locatie beschikbaar zijn. In deze nota wordt beschreven hoe wij deze skatevoorziening voor de toekomst willen behouden. Bij de paasberg in Terborg is een skate- en voetbalvoorziening gerealiseerd. In Gendringen is samen met de jeugd gekeken waar en welke voorziening gewenst was, in het Kernspark komt de jeugd nu regelmatig in de

Jongeren Ontmoetings Plaats (JOP) bij elkaar. Op deze locaties bieden wij de jeugd een plek om elkaar te ontmoeten en een besteding voor hun vrije tijd, een belangrijke behoefte van de jeugd in onze gemeente. Het activiteiten aanbod Sociaal Cultureel Werk wordt door Fidessa Welzijn in alle kernen van onze gemeente voor de jeugd uitgevoerd. In Gendringen is vanuit particulier initiatief een jongerenvoorziening ontstaan. Om deze structureel te kunnen bemannen en meer te kunnen aanbieden zal uitbreiding noodzakelijk zijn. Om een brug te slaan tussen de jongere en de hulpverlener zullen we ook daarin moeten investeren. Ook de allochtone doelgroep willen we beter bereiken in het Centrum van Jeugd en Gezin maar ook in het jongerenwerk.

Tot slot

Jeugd beleid is een breed en zeer dynamisch terrein waarin wij de afgelopen jaren hard aan de weg getimmerd hebben. Jeugd is ook een mobiele en veranderlijke groep waarvan behoeftes en interesses met de dag kunnen veranderen. Net als de jeugd moeten wij daarom in beweging blijven, onze oren spitsen om te horen wat er bij onze jeugd leeft, onze ogen open houden voor wat er in onze gemeente gebeurt en waar de behoefte ligt, en natuurlijk ook actie ondernemen op wat wij horen en zien! Op die manier kunnen wij preventief, curatief maar ook op het vlak van ontmoeting en vrije tijd onze jeugd tegemoet komen, ondersteunen en hen de mogelijkheid geven zich te ontwikkelen tot kansrijke en succesvolle jongvolwassenen.

Corine Sluiter-Kuilwijk
Wethouder jeugd

1. Methodische verantwoording.

Voor het in kaart brengen van de trends op het gebied van jeugd in onze gemeente hebben wij de probleemstelling: 'Hoe kunnen wij onze jeugd ondersteunen en helpen ontwikkelen?' geformuleerd. Onder jeugd verstaan wij in dit geval de leeftijdsgroep nul tot drieëntwintig jaar. Vervolgens is een inventarisatie gemaakt van de sleutelpersonen (bijlage 1) met kennis en kunde op het gebied van jeugd. In een creatieve denksessie is deze sleutelpersonen gevraagd naar de ontwikkelingen die zij zien op het gebied van jeugd en de knelpunten die daarbij komen kijken. Alle in deze sessie gemaakte opmerkingen, zowel schriftelijk als mondeling, zijn verzameld en gerubriceerd in een bloemlezing (bijlage 2). Enkele van deze statements vind je in deze nota terug in de tussenkopjes. De bloemlezing is vervolgens verwerkt tot een mindmap (bijlage 3) waarin de relaties tussen verschillende onderwerpen en rubrieken worden gelegd. Uit deze relaties zijn een viertal lijnen onderscheiden waar het jeugdbeleid van de gemeente Oude IJsselstreek op gebaseerd moet worden. Deze beleidslijnen zijn in een werkbijeenkomst van de raad bediscussieerd en in deze nota verder uitgewerkt. Wanneer deze bestuurlijk zijn vastgesteld zal het beleid ten uitvoer worden gebracht in verschillende lopende en nieuw op te starten projecten.

2. Wegwezen! Op kamers!

De jeugd in Oude IJsselstreek slinkt in aantal. Ten eerste is dat te wijten aan de ontgroening en vergrijzing, waarvan net als in de rest van het land ook in Oude IJsselstreek sprake is. Ten tweede is er de vlucht van jongeren naar de stedelijke gebieden. De toekomst ligt elders voor jongeren, met name op het gebied van werken, wonen en sfeer. In onze gemeente is met name sprake van lbo- en mbo-werkgelegenheid terwijl het hbo voor steeds meer jongeren bereikbaar en haalbaar is. In de levensfase tussen de 20 en 30 jaar is er een gat van hoogopgeleide jongeren.

"Is het interessant om hier als jongere te zijn?"

De behoefte om in een latere levensfase terug te komen is over het algemeen wel hoog. Willen wij de jeugd eerder terug hebben naar onze gemeente dan moeten we weten wat hen bindt, maar ook wat zij in onze gemeente missen. De tendens dat jongeren in hun studietijd uit de gemeente vertrekken en pas op latere leeftijd weer terugkomen is er overigens één van alle tijden. Het is daarom de vraag of wij in willen zetten op het terughalen van de jeugd die, tijdelijk, ergens anders verblijft, of dat we willen inzetten op behoud van de jeugd?

"Gebiedsmarketing: wij bieden kwaliteit van leven, maar zijn te bescheiden in het profileren daarvan"

Investeren in de groep jongeren die nu in onze gemeente opgroeit levert het grootste rendement op. Deze jongeren hebben (in welke mate dan ook) een binding met de gemeente en wij moeten deze binding versterken. Door op hun behoeften in te spelen en te investeren in een gemeente waar de jeugd graag woont, uitgaat, zijn vrije tijd wil doorbrengen en een toekomst ziet zullen volgende generaties minder snel wegtrekken. Om de jeugd binnen de gemeente te houden, moet ingezet worden op meer werkgelegenheid voor hoogopgeleiden, goedkopere starterwoningen en een aantrekkelijke en 'gezellige' woonomgeving.

3. Meer aanbod voor jeugd: Verveeltijd is kliertijd!

In de vrije tijd kunnen jongeren binnen onze gemeente in elke kern bij een sportvoorziening terecht. Er is echter weinig diversiteit en keuze wat vrijetijdsbesteding betreft. Er moet meer aanbod gecreëerd worden zowel op het niveau van activiteiten als op het niveau van faciliteiten, gebaseerd op de behoeften van de jeugd zelf.

"Invulling vrije tijd: meer aanbod/onderzoek waar behoefte ligt"

Activiteiten worden binnen het Sociaal Cultureel Kinder- en Jongerenwerk van Fidessa Welzijn georganiseerd in Varsseveld, Terborg, Silvolde, Ulft en incidenteel in de andere kernen. Het betreft hier een breed scala van activiteiten van kampweek tot meidenclub, van themabijeenkomst tot popconcert. Daarnaast is in het kader van 'zorg voor jongeren nu, voor de toekomst van morgen', een project uit 2007 om de overlast op het Kennedyplein te verminderen, een jongerenhok ingericht in Ulft. Een heel aantal van onze jongeren weet de activiteiten te vinden en maakt daar gebruik van. De jeugd kan echter nóg beter betrokken worden bij de te organiseren activiteiten en geïnspireerd worden hun eigen mogelijkheden te benutten. Hierover moeten duidelijke afspraken gemaakt worden met Fidessa waarin wordt vastgelegd waar de door de gemeente gesubsidieerde uren aan besteed moeten worden.

"Jeugd merkt weinig van het jeugdbeleid"

Het jongerenwerk moet minder aanbodgericht gaan werken en meer de straat op. Activeren en

motiveren van jongeren zal daarin een belangrijke rol gaan spelen. Op dit moment worden 18 uur jongerenwerk per week gesubsidieerd. Deze 18 uur zijn voor de herindeling door de gemeente Gendringen vastgelegd en zijn maar net genoeg om het honk in Ulft te bemensen. Er is te weinig ruimte om outreachend te werken en met de jongeren in gesprek te komen. De gemeente moet investeren in de uren van de jongerenwerkers zodat er actiever met jongeren gesproken en gewerkt kan worden.

“Ontmoetingsplaatsen opnemen in bestemmingsplannen en ontwikkelingen (ruimte maken)”

Vanaf een bepaalde leeftijd is het verenigingsleven of het bijwonen van clubs niet meer aantrekkelijk voor jongeren en willen zij hun vrije tijd zelf invullen. Binnen onze gemeente is daar weinig ruimte voor. Plaatsen voor informele ontmoeting zijn schaars en daar waar het gebeurt zorgt het dikwijls voor overlast, vandalisme en een onveilig gevoel bij omwonenden. Ontmoetingsplaatsen zijn er in verschillende vormen en maten. Een bankje, speelplaats of park kan gebruikt worden, maar ook een daarvoor ingericht terrein zoals een skatebaan. Daarnaast is er in diverse kernen behoefte aan een als huiskamer ingerichte ruimte waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten en is het aantal uitgaansgelegenheden voor de jeugd zeer beperkt. Met het te schrijven beleidsplan leefbaarheid zal dit punt integraal worden opgepakt.

“Meer uitgaansgelegenheden”, “meer bankjes”, “meer speeltuintjes of veldjes”, “jeugdplekken zoals de skatebaan in Terborg”

Faciliteiten voor jongeren is hiermee een belangrijk thema dat in het jeugdbeleid centraal moet komen te staan. Uitgangspunt is zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande voorzieningen en een evenredige verdeling van faciliteiten voor de gehele gemeente te realiseren. Dat betekent een aantal uitgebreide ontmoetingsplaatsen in de grote kernen en een aantal kleinere in de kleinere kernen en wijken. Onderzocht moet worden wat voor faciliteiten dit moeten worden, gedacht wordt aan een jongerencentrum voor de gehele gemeente en multifunctionele ontmoetingsplekken verspreid over de gemeente. Belangrijk is daarbij de mobiliteit van de jeugd en de maximale afstand die jongeren bereid zijn af te leggen om van een product gebruik te maken.

“Meer naar buiten met vrienden”

De skatebaan die nu is gevestigd in de Afbramerij op het Gietelinck in Ulft is uitgangspunt voor de eerste multifunctionele ontmoetingsplek voor jongeren in Oude IJsselstreek Omdat er andere plannen zijn voor de Afbramerij moet er op korte termijn een nieuwe plek gevonden worden voor de plaatsing van de skatebaan. Op deze plek wordt de skatebaan gecombineerd met andere faciliteiten zoals outdoor-fitness apparatuur, een breakdance veld, een interactieve (internet)paal, etc. Samenwerking moet worden gezocht met andere organisatie zoals sportverenigingen, de Dru-fabriek, het outdoor-bedrijf, etc. Er wordt gezocht naar een plek waar al in andere faciliteiten is voorzien zoals bij een sporthal of sportkantine. Bij voorkeur in de IJzeren Bocht zodat het bereik van de voorziening optimaal is en het een bijdrage levert aan het gehele gebied.

4. Ruimte voor initiatief voor diversiteit

Bij het creëren van een aanbod dat beter op de behoeften van jongeren is toegespitst, is het betrekken van jongeren cruciaal. De vraag is of de gemeente deze dialoog moet aangaan of dat dit een taak is van de uitvoeringsorganisaties? Communicatie met de jeugd is op te delen in twee vormen:

1. het activeren en betrekken van de jeugd bij hun leefomgeving of een project;
2. het informeren van de jeugd.

In de eerste vorm ligt een taak voor de jongerenwerker. Het is daarbij wel van belang dat de communicatie tussen jongerenwerker en gemeente versterkt wordt, zodat uitwisseling van informatie en sturing kan plaatsvinden. Het inrichten van ontmoetingsplekken binnen onze gemeente zou een eerste praktijk kunnen zijn waarbij de jongerenwerker een sleutelrol kan spelen en de communicatie met de gemeente optimaal wordt ingericht. De tweede vorm is iets wat de gemeente op moet pakken. Jongeren zijn een dynamische leeftijdsgroep, zij kunnen vaak niet wachten tot een initiatief wordt gerealiseerd. Communicatie en openheid over gemeentelijke procedures die doorlopen moeten worden is het minste wat de gemeente kan doen om de jongeren gemotiveerd te houden. Wanneer een voorstel nu alle gemeentelijk procedures heeft doorlopen zijn de jongeren het initiatief vaak ontgroeid en is het draagvlak en de behoefte verdwenen.

“Scheppen van voorwaarden: juist instellingen die dicht bij de jongeren staan moeten direct kunnen inspelen op korte vragen”

Het is aan te bevelen te onderzoeken hoe er meer ruimte voor burgerinitiatieven gecreëerd kan worden en voorstellen sneller gerealiseerd kunnen worden. Een mogelijkheid is om een beperkt

aantal kleine budgetten vrij te maken waarvan ideeën uit de samenleving kunnen worden bekostigd. De jongerenwerker kan deze ideeën beoordelen op door de gemeente vastgestelde kaders, hij kan ook ondersteuning bieden bij de uitvoering ervan. Met de uitvoeringsnotitie integratie is eenzelfde methode vastgesteld. Daarnaast moet onderzocht worden welke maatregelen de gemeente kan nemen om de behoefte van de jeugd voor te zijn en snel op te kunnen pakken.

“Lezen jongeren de info die er is wel?”, “Via internet kun je de grootste groep jongeren bereiken.”, “Of het gelezen wordt hangt van de interesses van de persoon af”

Voor het informeren van onze inwoners worden de geijkte kanalen als de gemeentepagina en de gemeentelijke website gebruikt. Jongeren maken van deze kanalen geen gebruik en moeten teveel moeite doen om voor hen interessante informatie te filteren. Om jongeren te bereiken met informatie die voor hen van belang is, is het nodig hen als aparte doelgroep te benaderen. Te denken valt aan een jongerenrubriek op de gemeentepagina of, wat grootser, een aparte digitale voorziening. Verschillende projecten, zoals jongerenparticipatie en het Centrum voor Jeugd en Gezin, zijn vanuit hun eigen insteek al aan het oriënteren op een dergelijke voorziening.

“Onderwerpen zijn zo verschillend dat er op heel veel plekken met jongeren wordt gecommuniceerd”

Het is aan te bevelen de krachten te bundelen en deze initiatieven met hun eigen doelen te combineren in één project: een digitale voorziening met een lokale insteek, waar jongeren alle informatie kunnen vinden die ze nodig hebben of die hen interesseert. De gemeente en de onderwerpen die wij van belang achten komen zo dicht bij de jeugd, bij voorkeur tezamen met de onderwerpen die zij zelf aandragen. De digitale voorziening is in deze een middel. Voorop staat dat jongerenwerk en gemeente de koppen bij elkaar moeten steken en ook fysiek aandacht aan de jeugd moeten besteden.

5. Integrale samenwerking tussen alle spelers in het jeugddomein

Communicatie en samenwerking staan ook centraal in diverse ontwikkelingen die zich in het jeugddomein voordoen:

1. Het Centrum Jeugd en Gezin
2. Het Veiligheidshuis
3. Coördinatie van zorg (lokale zorgnetwerken)
4. Passend Onderwijs

Over de gehele linie wordt landelijk, provinciaal én lokaal gewerkt aan betere afstemming van werkzaamheden, efficiënter werken en daadkrachtiger optreden. Als pilotgemeente Centrum Jeugd en Gezin, regionaal trekker van de Verwijsindex en één van de coördinerende gemeenten van het project lokale zorgnetwerken en verwijsindex heeft Oude IJsselstreek laten zien hoog in te zetten op het belang van deze ontwikkelingen. Deze lijn willen wij voortzetten. Om vooraan te blijven lopen moet ingezet worden op integrale afstemming zodat een gezamenlijk doel kan worden geformuleerd en krachtig en gestructureerd invulling gegeven kan worden aan de gemeentelijke regie op de (jeugd)zorg.

“Als gemeente juiste partijen bij elkaar brengen en pragmatische oplossingen bedenken”

Een sluitend aanbod voor de leeftijdsgroepen 12 – 18 jaar en 18 jaar en ouder is één van de onderwerpen die bij de ontwikkeling van integrale samenwerking aandacht verdient. Dit, en het overige aanbod op het gebied van jeugdhulpverlening en jeugdzorg zal meer vraaggericht moeten worden ingestoken. Daarnaast moeten ouders intensiever betrokken worden bij hulpverleningstrajecten zodat zij gewezen worden op hun verantwoordelijkheden en deze ook (kunnen) nemen. Efficiënter werken is een speerpunt in het gehele jeugddomein, de vele bestaande overleggen kosten veel tijd in verhouding tot de opbrengst. De aandacht moet weer naar de werkvloer, daarom moeten er kaders gesteld worden aan welke overleggen en projecten voor de gemeente en de partners in het jeugddomein van belang zijn.

“Extra bemensing schoolmaatschappelijk werk”

Een concreet project waarmee vorm gegeven kan worden aan een integrale samenwerking in het jeugddomein is de inzet van schoolmaatschappelijk werk die wordt voorgesteld. De schoolmaatschappelijk werker, ook wel jeugdmaatschappelijk werker genoemd om de functie wat algemener in te steken, is een toegevoegde waarde voor zowel het onderwijs als het Centrum voor Jeugd en Gezin. Binnen het onderwijs heeft de schoolmaatschappelijk werker in zijn functie meer mogelijkheden tot zorg dan een docent of interne begeleider heeft. De schoolmaatschappelijk werker kan buiten de kaders van de school kijken en werken. Voor het Centrum voor Jeugd en Gezin is de schoolmaatschappelijk werker een outreachend baliemedewerker die naar de vindplaats toegaat en

de sociale kaart en het productaanbod van het Centrum voor Jeugd en Gezin kent. Daarnaast versterkt de schoolmaatschappelijk werker het contact en de wisselwerking tussen Centrum voor Jeugd en Gezin en onderwijs.

6. Blijven signaleren!

Naast de afstemming tussen spelers in het jeugddomein is het belangrijk signalen te blijven volgen, op te vangen en uit te wisselen. Op het gebied van zorg geven we regionaal bijvoorbeeld veel aandacht aan het alcoholmatigingsbeleid. Maar ook drugsgebruik is een problematiek die we, ook in de Achterhoek, steeds vaker tegenkomen bij onze jeugd. Met name het middelengebruik in groepsverband en/of in besloten kring neemt toe. Op deze signalen moeten we blijven inspelen met preventieve projecten op basisscholen bijvoorbeeld, maar ook door met de spelers uit het jeugddomein te blijven praten om tot een juiste aanpak van het probleem te komen.

“ogen en oren”

Naast middelengebruik signaleren de sleutelpersonen een groep allochtonen die zich clustert in onze gemeente en erg gesloten is voor de buitenwereld en de hulpverlening. Deze groep moet gestimuleerd worden te participeren in de maatschappij. Het is daarbij van belang dit niet eenzijdig vanuit de gemeente in te steken maar de doelgroep te stimuleren tot eigen initiatief. De uitvoeringsnotitie integratie, zoals vastgesteld in 2009, biedt hiertoe mogelijkheden. Vanuit het jeugdbeleid zal gekeken moeten worden hoe deze specifieke doelgroep op deze mogelijkheden gewezen kan worden.

“taalachterstand is een voorbode voor consequenties op latere leeftijd”

Problemen doen zich voor in de taalachterstand bij een groot deel van de allochtone leerlingen en verschil in culturele opvattingen (normen en waarden, verhouding tussen man en vrouw, etc.). Er zijn geen excessen of problemen die niet binnen de bestaande zorgstructuren worden opgevangen. Wat dat betreft is er geen noodzaak om, naast de bestaande integratieprojecten, beleid te maken met betrekking tot de allochtone jeugd. Vanuit de allochtone bevolking lopen er wel een aantal initiatieven die een opening kunnen zijn naar deze groep en die misschien breed ingezet kunnen worden binnen de gemeente. Het is te adviseren om te onderzoeken of en hoe deze initiatieven door de gemeente kunnen worden ondersteund.

“In deze regio wordt over veel dingen nog niet gepraat, dat is de cultuur, maar soms ook een handicap”

Armoede is één van die dingen. In het beleidsplan WMO 2008 tot 2011 *“Ieder zijn deel”* wordt aandacht gevraagd voor de gevolgen hiervan op de deelname van kinderen en jongeren aan het maatschappelijk verkeer. Ook het voorkomen van schulden bij jongeren wordt daarbij als speerpunt genoemd. Omdat armoede en schulden vaak niet duidelijk zichtbaar zijn en er niet over gesproken wordt moet worden ingestoken op een algemeen voorlichtingsprogramma en het signaleren en actief begeleiden van jongeren die met schulden te maken hebben.

7. Samenvatting en vervolg

In deze nota zijn een aantal thema's en lijnen uiteengezet die het jeugdbeleid in Oude IJsselstreek een richting geven. Hieronder vindt u een samenvatting van uitgangspunten die aanbeveling vereisen. Daarnaast is een aanzet voor het uitvoeringsprogramma toegevoegd waarin deze uitgangspunten worden uitgezet in concrete projecten.

Beleidsuitgangspunten:

- Het proces voor de totstandkoming van deze nota tweejaarlijks doorlopen om nieuwe ontwikkeling in beeld te krijgen en draagvlak onder de spelers in het veld te creëren en/of behouden.
- Meer sturing op het jongerenwerk en meer uren jongerenopbouwwerk inzetten om in de gehele gemeente jongeren te kunnen activeren en motiveren.
- Bestaande faciliteiten inrichten voor de jeugd en een evenredige verdeling van faciliteiten voor de gehele gemeente realiseren.
- Een betere communicatie met het jongerenwerk zodat zij hun opdracht efficiënt kunnen oppakken en de gemeente daarin kan blijven sturen.
- Onderzoeken welke maatregelen de gemeente kan nemen om de behoefte van de jeugd voor te zijn en snel op te kunnen pakken.

- Het afstemmen van de gemeentelijke communicatie op de doelgroep jongeren met een digitale informatie- en communicatievoorziening.
- Het versterken van de integrale afstemming intern om de gemeentelijke regie krachtig vorm te geven.
- De ontwikkelingen op het gebied van integrale samenwerking nauw blijven volgen en pro-actief op lokaal niveau invulling geven aan deze ontwikkelingen.
- In blijven zetten op voorlichting en bestrijding van middelengebruik (alcohol, drugs)
- Onderzoeken of en hoe wij wat voor de allochtone jongeren binnen onze gemeente kunnen betekenen.
- Inzetten op voorlichting m.b.t. het voorkomen van schulden en actieve begeleiding van jongeren die daarmee te maken hebben.

Uitvoeringsprogramma

	Taakveld	Projectleider	Intern betrokken	Stand van zaken	looptijd
Jongerenwerk					
Onderzoek naar uren jongerenwerk	MOW	P. Sikking	K. Timmermans	i.o.	aug - okt 2009
Kaders jongerenwerk vaststellen	MOW	P. Sikking	K. Timmermans	i.o.	sept - nov 2009
Structurele communicatie jongerenwerkers	MOW	P. Sikking	K. Timmermans	i.o.	Vanaf jan. 2010
Voorzieningen					
Onderzoek naar mogelijkheden bestaande en nieuwe faciliteiten	MOW	P. Sikking	M. Roelvink H. Helsloot	i.o.	jan – jun 2010
Multifunctionele ontmoetingsplek (skatebaan Dru)	MOW	P. Sikking	M. Roelvink J. Eijmers T. Tomberg	i.o.	Streefdatum: juli 2010
Aanloop MFO (verschillende deelprojecten om jeugd te betrekken bij voorzieningniveau)	MOW	P. Sikking			sept 2009 – juli 2011
Communicatie					
Digitale informatie- en communicatie voorziening	MOW, Griffie, COM, I&A	P. Sikking	M. Looman M. Visser T. Peijnenburg N. Hermsen T. Tomberg	i.o.	jan – dec 2010
Integrale samenwerking jeugddomein					
<i>Centrum voor Jeugd en Gezin</i>	<i>MOW, OND</i>	<i>P. Sikking</i>		<i>i.o.</i>	
- vCJG (ouders/verzorgers)	MOW, COM, I&A	P. Sikking	T. Peijnenburg N. Hermsen	Ge-start	mrt - okt. 2009
- SMW/JMW	OND, MOW	B. Kissing	P. Sikking T. Beskers K. Timmermans	Ge-start	mei 2009 – juli 2010
- Productenaanbod	MOW	P. Sikking	E. Lenting J. Eijmers K. Timmermans	Ge-start	2009 – 2011
- Communicatie/marketing	MOW, COM	P. Sikking	K. Bokkers M. Willemsen	Ge-start	apr 2009 – dec. 2011
- Coördinatie van zorg	OND	B. Kissing	P. Sikking K. Timmermans	Ge-start	mei 2009 – juli 2010
Integrale afstemming intern (m.b.t. zorgstructuren en nieuwe	MOW, OND		P. Sikking B. Kissing	i.o.	Maandelijks vanaf

ontwikkelingen)			E. Lenting K. Timmermans R. Planjé R. Runneboom		december 2009
Project alcoholmatiging	MOW, Veiligh eid	E. Lenting	J. Eijmers P. Sikking M. Roelvink A. Bokma R. Runneboom	Loopt	Einddatum is niet vastgesteld
Diversen					
Onderzoek benadering allochtone jongeren	MOW, OND	P. Sikking	T. Beskers		va. jan. 2010
Opzetten voorlichtingsprogramma en begeleiding bij armoede en schulden	MOW		P. Sikking K. Timmermans		va. jan. 2010

8. kosten, baten, dekking en begrotingswijziging

Het uitvoeringsprogramma is gebaseerd op bestaande projecten, die al in de begroting zijn opgenomen, en nieuwe projecten. Deze nieuwe projecten zullen nog uitgewerkt worden in een plan van aanpak en een begroting. Hierdoor kan op dit moment nog geen indicatie gegeven worden van de daadwerkelijke kosten die het uitvoeringsplan met zich mee gaat brengen. In 2009 is een bedrag van € 100.000 in de reserve opgenomen ten behoeve van het jeugdbeleid en daaruit voortvloeiende projecten. Voor de realisatie van de ontmoetingsplekken zal incidenteel in 2010 en 2011 een bedrag van € 30.000 aan extra kosten begroot moeten worden. Daarnaast is er vanaf 2010 structureel € 41.605,- nodig om de extra uren jongerenopbouwwerk te bekostigen.

Bijlage I: Sleutelpersonen t.b.v. de creatieve denksessie

1. GGD, regiomanager	Dhr. J. Stoks
2. SMW Brevoordt, coördinator	Dhr. A. Kreunen
3. Fidessa Welzijn, directeur	Dhr. J. van Liesdonk
4. Almende College, rector	Dhr. J. Geurtzen
5. Coördinatiepunt jeugd, coördinator	Dhr. B. Kissing
6. Iriszorg, preventieve monitoring	Mw. R. Elferink
7. Fidessa Welzijn, jongerenwerker	Dhr. P. Bosmann
8. JEKK, ambulans hulpverlener	Mw. A. Vrieselaar
9. Wonion, wijkconsulent	Dhr. J. Schasfoort
10. leerling voortgezet onderwijs	Mw. J. Huntink
11. leerling voortgezet onderwijs	Mw. G. Geurtsen
12. leerling voortgezet onderwijs	Mw. A. Rauwers
13. CJG-coördinator, MEE-consulent	Mw. L. Dieleman
14. Fidessa Welzijn, VVE consulent	Mw. M. Vosseveld
15. Gemeente, Afdelingshoofd RMO	Mw. A. Ros
16. Gemeente, Beleidsmedewerker jeugd	Mw. P. Sikking

Bijlage II: Bloemlezing creatieve denksessie 22 juni 2009

Leeswijzer: *In deze bloemlezing zijn alle door de deelnemers aan de creatieve denksessie gemaakte mondelinge en schriftelijke opmerkingen opgenomen en gerubriceerd naar thema. De thema's: diversen, arbeidsperspectief, terugloop jongeren, voorzieningen, zorg, zorgstructuur, communicatie, genotsmiddelen en allochtonen zijn gekozen aan de hand van de trends die in deze opmerkingen gesignaleerd worden.*

diversen	arbeidsperspectief	terugloop jongeren	voorzieningen	zorg	zorgstructuur	Communicatie	genotsmiddelen	allochtonen
verkeerssituatie rondom scholen	grote werkloosheid/recessie	dalend aantal leerlingen basisonderwijs	weinig uitgaansgelegenheden	cannabisgebruik	harmonisatie peuterspeelzalen - kinderopvang	nieuwe generatie is einsteingeneratie: deze wordt niet begrepen door ouderen	drug valt heel erg mee in de Achterhoek, met name alcoholgebruik is fors	Enige hechte allochtone groep zijn hier de turken, andere groepen zijn te klein om een cluster te vormen
verenigingsleven (vs. Individualisering)	diversiteit arbeidsmarkt	aandacht voor vergrijzing geeft indruk dat OUIJ er niet meer is voor de jeugd	jeugdplekken (bv skatebaan Terborg)	internet en gamen (hoeft niet problematisch te zijn)	vorming 1 centrale indicatie commissie voor onderwijsinstellingen en zorg	gemiddelde jongere kan 3 of 4 dingen tegelijk	De discussie over harddrugs en softdrugs moeten we loslaten, alle soorten zijn risicovol.	Turken vormen zich een blok in woonwijken
lokaal vs regionale ontwikkelingen	opleidingsniveau	toekomst ligt elders: werk, woonruimte, sfeer	minder kinderen buiten	toenemend aantal leerlingen speciaal onderwijs binnen bo	aansluiting ZAT en CJG	jongeren hebben veel contacten op het internet maar zoeken daar weinig naar hulp	Hokken en keten: bij gebrek aan beter, als er geen voorzieningen zijn.	Groep turken manifesteert zich ook als turks met een eigen cultureel centrum: zij passen niet in een nederlands cultureel centrum
als gemeente verenigingen of discotheken promoten zodat er meer jongeren heengaan en er minder gehangen en vernield wordt op straat.	jongeren hebben weinig perspectief op een baan	verenigingen minder leden	minder leden bij verenigingen omdat jongeren op straat willen hangen	vraag naar schoolmaatschappelijk werk	zo jong mogelijk observeren, signaleren, handelen; aansluiten VVE-periode op zorgnetwerken	bewoners spreken jongeren niet zelf aan bij overlast	Het alcoholprobleem begint al bij de ouders die het heel gewoon vinden om te drinken, zij zijn voorbeeld voor de jeugd	Er zijn wat turkse jongeren die zich afkeren in de middelbare schoolleeftijd. Afkering m.n. van maatschappij en normen en waarden
situaties verbeteren (bv. Bij wegwerkzaamheden)	productie/werkgelegenheid met concurrentie	ontgroening en vergrijzing	weinig te doen voor jongeren - leegloop - verveling	alcoholgebruik	afstemming CJG en onderwijs-achterstandenbeleid	dialogo met jongeren vooral op geïsoleerde plekken maar niet in samenhang met de gemeente	Alcoholgebruik is hier een cultuuraspect, zie dat maar eens te doorbreken!	Wat spanningen met turkse jongeren, knokpartijen en agressie, maar niet georganiseerd in bende o.i.d.
richten op kwaliteit ipv groei	relatief veel problemen bij jongeren om kansen te creëren	uitstroom vanaf 18+	beperkte betaalbare woningen/woonruimte	meer beroep op mantelzorg (jeugd)	integrale samenwerking tussen alle spelers in het jeugddomein	onderzoeken vs. praktisch benaderen: knip en plak je speeltuin	Accent moet op jongeren en ouders liggen, goed vertellen wat de consequenties zijn.	Allochtonen draaien prima mee in school, problemen doen zich voor bij meisjes omdat zij in hun cultuur ondergeschikt zijn.
verantwoording durven nemen	werkgelegenheid in eigen gemeente behouden/verruimen	jongerenvlucht	voorzieningenniveau	mexicaanse griep	de lijnen korten binnen de HV/samenwerking	bij onderzoek wordt niet gevraagd wat het kind wil, er is geen contact met jongeren	Bijna niemand ervaart het als een probleem	Wel oververtegenwoordiging van allochtonen in alle vormen van de hulpverlening
creativiteit	meer diversiteit in arbeidsmarkt en cultuur	leefbaar vs leegloop	vraag naar ontmoetingsplaatsen	toename psychosociale problemen	laagdrempelige HV/zorgmijder (rol scholen?)	jongere vind gemeente saai en wordt er niet bij betrokken	Leuk feest in de Achterhoek: overdekt en met flink wat drank	oververtegenwoordiging allochtonen in hulpverlening niet herkenbaar bij hulpverlening zelf.
ogen en oren		jeugd trekt weg naar grote kernen	leven in kleine kernen wordt moeilijker: leefbaarheid	forse toename overgewicht	organisatie/financiering voorschoolse voorzieningen past niet altijd bij behoefte ouders	behoefte aan contact met gemeente niet via internet maar fysieke aandacht en praten	Niet onder de indruk van de voorlichting als die niet gepaard gaat met goede afspraken over de aanpak.	Problemen in de buurt: groep jongeren was toegankelijker dan de buurtbewoners
actief samenwerking, meedenken		vergrijzing in kleine kernen	invulling vrije tijd. Meer aanbod/onderzoek waar behoefte ligt	middelengebruik in besloten kring (minder zichtbaar)	afstemming beleidsvelden binnen gemeente	behoefte aan communicatie hangt af van de leeftijdsgroep	Jongeren moeten leren omgaan met alcohol en zodoende leren wat de gevolgen zijn.	taalachterstand is voorbode consequenties op latere leeftijd, bv. het niet halen van een diploma
begeleiding en ondersteunen		leegstand in onderwijs	leegstand van huizen toenemende mogelijkheden voor jongeren om zich te vestigen	minder tolerantie	schuiven met verantwoording	in onderwijs en jongerenwerk contact met jongeren maar wel vanuit andere invalshoeken	Ook schoolfeesten kunnen niet meer zonder alcohol	Beleid voor VVE en achterstandenbeleid moet goed afgestemd worden
initiator		leegloop jong talent uit sociaal verband	kinderen moeten verder fietsen voor een speeltuin, meer ongelukken/minder kinderen buiten	instantie: los het maar op zegt de burger	meer aandacht nodig om 'afhakkers' te voorkomen	Onderwerpen zijn zo verschillend dat er op heel veel plekken met jongeren wordt gesproken	verbieden van drankketen kan ook effect hebben	Weten waar iedereen mee bezig is
animator		aantrekkelijk maken dat jongeren hier blijven of zich vestigen	jongeren gaan rondfietsen of op straat hangen	integratie/taal	privacy (moet gewaarborgd blijven)	procedure beleidsvorming naar uitvoering duurt te lang, jongeren zijn over 5 jaar al weer met heel andere dingen bezig	Reguleren heb je geen donder aan.	Meertalige opvoeding is een belangrijk onderwerp waar meer aandacht voor nodig is.
de vraag naar middelen			verkeer rondom school is soms niet veilig	problemen individueel extremer	afstemming met verschillende netwerkpartners	Er zit een spanning tussen de termijn van vorming gemeentelijk beleid en de uitvoering daarvan	Kennedyplein is gebouw om te dealen	
inzet			meer groepen op straat	druk op cohesie/kwetsbare groepen krijgen het moeilijk	dat beleid teveel gericht gaat worden op alleen overlast/dat wat zichtbaar is	Er worden verwachtingen gewekt bij jongeren, vervolgens duurt het te lang en worden ze teleurgesteld, vervolgens steken ze er geen moeite meer in. Zo houd je de bestaande cirkel in stand	Als je wat wilt doen gemeente? Pak dan de infrastructuur van het plein aan.	
samenwerking			verenigingsleven onder druk	dat mag niet' wordt steeds moeilijker, men durft geen grenzen te stellen	veranderende stromen in leerlingvervoer	Kortere termijn: morgen doen!	Mijn ouders vinden het niet goed als ik 's nachts over het Kennedyplein fiets	
in concrete situaties gesprekken met partijen aangaan			Behoefte van 85% vd jongeren waar geen zorg om is	"leegloop" vrijwilligers	extra bemensing schoolmaatschappelijk werk	Voor jongeren in uitgaansleven bar weinig te beleven, als er al iets is dan is dat via het verenigingsleven. Hier kun je beleid op ontwikkelen, gemeente faciliteren en stimuleren om er iets aan te veranderen.	Kun je niet beter de koffiehops dichtgooien? Er zijn er nu twee in Ulft.	

diversen	arbeidsperspectief	terugloop jongeren	voorzieningen	zorg	zorgstructuur	Communicatie	genotsmiddelen	allochtonen
waar nodig druk uitoefenen			aanbod van buiten groter dan lokaal	forse druk op jongeren in een vergrijzende omgeving	goed overleg tussen onderwijs/CJG (uitlijning/afstemming)	Zoeken in het scheppen van voorwaardes. Juist instellingen die dicht bij jongeren staan moeten direct kunnen inspelen op korte vragen.	De coffeeshops staan midden in het centrum, jongeren zien dat en nemen het gedrag over.	
luis in de pels (indien nodig)			als jongeren nergens terecht kunnen gaan ze hangen en kans op vernieling	toename van uitvallers	gelegenheid geven voor vragen, hulp, steun, begeleiding, etc.	Ik heb nog steeds de vraag: wie is in vredesnaam de gemeente?	In het centrum komt iedereen en iedereen wordt er dus mee geconfronteerd	
situaties aangeven waar het beter kan			minder voorzieningen	onbegrip	regie op hoofdlijnen	Hoe zitten de verhoudingen gemeentelijk apparaat en politiek, vaak wordt ad hoc gereageerd op vragen: veldje is er: doel bereikt.	Voorlichting geven is een onderdeel om het probleem te bestrijden, maar jongeren weten vaak al heel wat.	
Vooral ook aandacht richten op de groep die niet met zorg te maken heeft.			huisvesting scholen aanpassen aan zorg	ontbreken van dialoog	zorgstructuur goed regelen	Randvoorwaarden voor beleid moeten geregeld worden	Bij jongere op aansturen dat een feest zonder alcohol ook leuk kan zijn.	
We moeten de problematieken ook vooral niet onderschatten, je schrikt je lichtblauw van de cijfers. Het maakt echt niet uit of je in een stad als Arnhem woont of in bv. Oude IJsselstreek.			saaierheid	angst	integraal beleid maken voor bv kennedyplein	Forse toename aantal jongeren met problemen in het onderwijs, de gemiddelde leraar kan ook niet zo veel	Wat wil je uitdragen? Er is nu geen duidelijke lijn.	
Er is hier wel degelijk veel zorg nodig			ontmoetingsplaatsen opnemen in bestemmingsplannen en ontwikkelingen (ruimte maken)	individualisering	stevig minimale beleid	Problematieken bij jongeren zijn er vele: bv. hoe vaak ontbijt een jongere nog?	Situaties in de praktijk centraal stellen en bekijken wie daarin een rol speelt.	
doorverwijzing naar instituties, uithuisplaatsing is hier zelfs hoger dan in de rest van Nederland.			voorzieningen kleine kernen op peil houden	alcohol wordt steeds meer (overlast)	geen symptoombestrijding maar proactief beleid (beeld hebben voor wie het probleem is en hoe groot het is)	Welke dialoog wil je als gemeente hebben? En is het noodzakelijk dat de gemeente dit wil? De gemeente heeft contact met alle organisaties die met jongeren contact hebben, zij kunnen aan deze organisaties de voorwaarde stellen dat ze jongeren betrekken.	Sociale druk: de afsluiting van groep moet gevierd worden en daar komt een krat bier op tafel, als je dat niet doet heb je als kind een groot probleem.	
Het is essentieel om het de ijsberg boven tafel te krijgen en deze signalen om te zetten naar interventies.			diversiteit bevorderen	gebruik in groepsverband	duidelijke regie, weten wat er speelt	In een dialoog filtert iedereen er wat anders uit, daarom is het goed om zelf de dialoog aan te gaan.	Als je geen alcohol gebruikt wordt je buitengesloten	
we doen niet onder voor de rest van Nederland wat criminaliteit, drank, drugs, etc betreft			meer uitgaansgelegenheden	vinden van ingang	eenvoudige samenwerking, korte lijnen	Vanuit gemeentelijk niveau beleid en hoe kun je ze daarbij betrekken en op dagelijks uitvoeringsniveau de organisaties gebruiken.	alcohol drinken om indruk te maken	
Niet blindstaren op kwantiteit maar concentreren op de ernst van de gevallen			sportvoorzieningen	problemen rondom opgroeien en ontwikkeling	jaarlijks in gesprek blijven met het onderwijs	Signalering en communicatie daarover zijn erg belangrijk, ook vanuit de organisaties naar de gemeente.	Het gebruiken van alcohol ligt bij jezelf en je ouders, zij moeten tot je door weten te dringen	
In deze regio wordt over veel dingen nog niet gepraat, dat is de cultuur, maar soms ook een handicap.			pro-actief plan maken om scholen op zorgbouw te actualiseren	probleemjeugd perspectief bieden	extra budget schoolmaatschappelijk werk reserveren	Veel professionele organisaties kijken niet over hun schutting, het valt wel op dat organisaties in toenemende mate bij elkaar komen en over de schutting kijken.	Ouders hebben een grote rol	
In Terborg een groepje vrouwen waar depressie veel voorkomt, dit heeft z'n weerslag op de kinderen, deze mensen vinden de weg naar de zorg nog niet zo makkelijk			meer speeltuintjes of veldjes	diversiteit bevorderen	als gemeente juiste partijen bij elkaar brengen en pragmatische oplossingen bedenken	Professionals moeten met elkaar praten, beleid ontwikkelen en dialoog aangaan met de jongeren om te checken of de goede dingen gebeuren.	Degenen die niet drinken zijn de losers....	
			meer bankjes zoals in het park in Uft of langs het water	signaleren van problematiek	laagdrempelig HV, zorgmijders (prev. Aanbod evt bij signaleerders)	Gemeente hoeft niet zoveel te doen behalve er op toezien dat het gebeurt	Is complex, je kunt blowen straffen maar gemiddelde ouder in de minima kan zijn kind niet belonen wanneer het niet gebruikt	
			onderzoeken wat nodig is (meer aanbod voor jeugd. Verveeltijd is kiertijd)	preventie	samenwerken over disciplines heen	Jeugd merkt weinig van het jeugdbeleid, ze denken wel dat er over hen wordt gepraat maar hebben het niet door.	Je met stevig in je schoenen staan als jongere.	
			sterk lokaal aanbod	faciliteren van goede ideeën	gezamenlijk beleid maken (b.v. jeugd 0-23 jaar) los van de gemeentelijke afdelingen	Jongeren weten niets over de gemeente.	Weerbaarheid: jongeren vergript zich aan middelen door tegenslag.	
			ruimte voor initiatief voor diversiteit	meer voorlichting over alcohol	probleem centraal stellen a.d.h.v. casus	Het is altijd problemen dit, waar moeten we heen als we naar buiten willen?	Ouders zitten ook bijna met groepsdruk en weten niet hoe op 1 lijn te komen met andere ouders	

diversen	arbeidsperspectief	terugloop jongeren	voorzieningen	zorg	zorgstructuur	Communicatie	genotsmiddelen	allochtonen
			activeren van jongeren	luisteren naar de jeugd	aandacht voor eenvoudige oplossingen	Het gaat zo sloom!	Alcoholbeleid is geen jongerenbeleid maar maatschappijbeleid.	
			in gesprek blijven gaan met de jeugd wat hun behoefte is	gesprek aangaan	actief, eveneens meedenkend, gericht op samenwerken en afstemming met de andere partners	Bij mij in de buurt is een speeltuin weggehaald en komt bijna niemand meer buiten.	Wat hebben jongeren nodig om gezond op te groeien? Daar is niet veel aandacht voor.	
			investeren in woningen		zoeken naar laagdrempeligheid/vraaggericht	Ik heb het gevoel dat ik kan roepen wat ik wil, maar als het eindelijk is gerealiseerd is het te laat.	Veiligheidsaspecten/handhavingsvraagstuk, dat zijn dingen waar we niet pas aan raken in de beleidsproblematiek.	
			investeren in leefbaarheid in de wijk	expertise oppikken van signalen	bijdragen in realiseren van samenhang	Jongeren worden wel betrokken bij het maken van plannen, maar misschien niet voldoende.	Niet vergeten dat experimenteren ook bij de puberteit hoort, dat was 20 jaar geleden ook al zo.	
			bewoners betrekken bij de omgeving	opvang en begeleiding opgroeiende jeugd	bijdrage CJG	Lezen jongeren de info die er is wel? Via internet kun je de grootste groep jongeren bereiken.	Het gaat het niet over experimenteren maar over de achterhoekse cultuur waarbij 20 glazen minimaal gewoon is.	
			wat betreft leegstand/aanpassing onderwijshuisvesting niets: is taak van de gemeente	signalering van trendrapportages	bijdrage MEE	Als het om gemeentelijke zaken gaat zou ik niet snel zoiets lezen.	Het is heel belangrijk dat je erbij hoort.	
			wat betreft gelden II- vervoer: niets zelf. Praten over herbesteding van deze middelen voor het onderwijs	blijven signaleren	vanuit onze HV laagdrempelig inzetten en begeleiden naar HV	Een blog moet wel goed gepromoot worden, of het gelezen wordt ligt aan de interesse van de persoon.	Omstandigheden creëren waarbij groepen gevormt worden, zoals bv. het jongerenkoor in Netterden waar alle jongeren bijna bijzaten.	
			helpen met ideeën over uitgaansgelegenheden	18 + is aandachtspunt	korte lijnen met scholen houden		binding met andere jongeren	
			wij als jongeren gaan gebruik maken van de mogelijkheden/uitgaansgelegenheden. Dus: geen vernielingen meer van jongeren	jongeren informeren over alcohol	stevig bijdragen (+regie) in het ontwikkelen van de samenwerking rond het CJG			
			naar uitgaansgelegenheden gaan		t.a.v. schoolmaatschappelijk werk: ook het onderwijs steekt daar geld in.			
			meer naar buiten met vrienden		t.a.v. verbredende zorg: niets vanuit de gemeente, alles uit onderwijs			
			veel sport maar weinig diversiteit		zorgvuldig plannen maken en uitvoeren: kind centraal			
			toekomst sportverenigingen: hoeveel jongeren hebben we straks nog?		samenwerken met andere maatschappelijke geledingen			
			Is het interessant om hier als jongere te zijn?		bijstellen onderwijsaanbod			
			Na de middelbare school is hier niets te vinden, dan kun je nog zo mooie voorzieningen creëren, maar er is geen hol an.		deskundigen/goed personeel inzetten op: preventief jeugdbeleid, beleidsadviesing, onderzoek naar resultaten en 0 meting epidemioloog, inzet in zorgstructuren.			
			Geen universiteit in de Achterhoek daarom zijn jonge wo- en hbo-ers hier weinig te vinden.					
			Beroep van ouders op kinderen om mantelzorg komt steeds vaker voor					
			Wegwezen, op kamers!					
			Voor een afgestudeerd wo-er of hbo-er is het niet makkelijk werk te vinden, zij blijven daarom in hun studiestad en komen later pas terug.					
			Misschien wel werk, maar dan geen woonruimte voor starter.					
			Kopen kun je vergeten met beginnerssalaris en inschrijven had je allang moeten doen.					
			Je krijg een gat van hoogopgeleide jongeren tussen de 20 en 30					

diversen	arbeidsperspectief	terugloop jongeren	voorzieningen	zorg	zorgstructuur	Communicatie	genotsmiddelen	allochtonen
			Komt vaker voor: we constateren dat er niets te doen is maar weten er geen handen en voeten aan te geven.					
			onderscheid maken tussen verschillende groepen jongeren is belangrijk					
			Hoeveel invloed heeft een gemeente hier nou helemaal op, en wat valt er landelijk te regelen.					
			Daarnaast een groep die wel hier blijft: wat bindt hen?					
			Er gebeurt ontzettend veel, maar de keuzevrijheid is beperkt.					
			Jongeren gaan in een bepaalde levensfase weg maar de hang om terug te komen is wel hoog.					
			Hang om terug te komen wordt bepaald door het perspectief op werk en woonruimte					
			Jongeren willen keuzes kunnen maken, schouwburg, film, etc.					
			Openbaar Vervoer: hoe kom ik ergens?					
			De vergrijzing domineert in de achterhoek, maar we moeten ons ook richten op de migratie terug van jongeren.					
			als opleidingen dichterbij te volgen zijn gaan er minder jongeren weg					
			Ook positief bekijken: veel verenigingen en veel beweging: je fiets je te pletter.					
			Jongeren komen echt niet terug. Richten op hoe jongeren in onze vergrijzende gemeente kunnen overleven.					
			Zorg dat je niet teveel versnipperd: geen kwantiteit maar kwaliteit					
			In gebiedsmarketing veel meer profileren dat je kwaliteit van leven wel kunt bieden, zij we veel te bescheiden in.					
			Wel in de stad studeren maar in het weekend en daarna weer terug naar de Achterhoek.					
			Prettig aan OulJ: fijne school, allemaal dichtbij, op de fiets.					
			Terugkomen omdat je bij je ouders altijd terug kunt komen.					
			Leerlingaantallen op bomen systematisch terug, de krimp komt er zeker in.					
			krimp is geen gegeven maar een politieke keuze? Hoe dichten we de kloof tussen politiek en het veld					
			Als je er telkens vanuit gaat dat je gaat groeien en dat blijkt niet zo te zijn dan zijn er verkeerde keuzes gemaakt.					
			Wat is er mis met krimp?					
			Als door de krimp straks geen school meer is in Netterden, wie wil er dan nog wonen? In ieder geval geen gezinnen meer.					

Bijlage III: Mindmap integrale beleidsnota jeugd

Leeswijzer: *In deze mindmap is in kaart gebracht hoe de verschillende thema's die in de bloemlezing zijn onderscheiden met elkaar in verbinding staan en op welk vlak. Hierbij zijn een aantal thema's uit de bloemlezing weggelaten omdat deze in de gekozen thema's ook terugkomen of te minimaal waren ingevuld. Er zijn vijf onderwerpen gevonden die in meerdere thema's terug komen, deze onderwerpen worden in deze mindmap ieder met een eigen kleur aangeduid. Namelijk:*

Oranje = leefbaarheid/voorzieningen

Groen = ontgroening/vergroening

Rood = onderwijs

Geel = communicatie

Blauw = hulpverlening/zorg

Met behulp van deze 'wegenkaart' van het jeugddomein zijn de beleidsuitgangspunten in de nota bepaald en beschreven.

terugloop jongeren	voorzieningen	Communicatie	zorg	zorgstructuur
toekomst ligt elders: werk, woonruimte, sfeer	weinig uitgaansgelegenheden	bewoners spreken jongeren niet zelf aan bij overlast	"leegloop" vrijwilligers	dat beleid teveel gericht gaat worden op alleen overlast/dat wat zichtbaar is
uitstroom vanaf 18+	jeugdplekken (bv skatebaan Terborg)	bij onderzoek wordt niet gevraagd wat het kind wil, er is geen contact met jongeren	probleemjeugd perspectief bieden	harmonisatie peuterspeelzalen - kinderopvang
jongerenvlucht	minder kinderen buiten	Er worden verwachtingen gewekt bij jongeren, vervolgens duurt het te lang en worden ze teleurgesteld, vervolgens steken ze er geen moeite meer in. Zo houd je de bestaande cirkel in stand	signalering van trendrapportages	vorming 1 centrale indicatie commissie voor onderwijsinstellingen en zorg
leefbaar vs leegloop	minder leden bij verenigingen omdat jongeren op straat willen hangen	Zoeken in het scheppen van voorwaarden. Juist instellingen die dicht bij jongeren staan moeten direct kunnen inspelen op korte vragen.	individualisering	aansluiting ZAT en CJG
jeugd trekt weg naar grote kernen	weinig te doen voor jongeren - leegloop - verveling	Randvoorwaarden voor beleid moeten geregeld worden	18 + is aandachtspunt	afstemming CJG en onderwijs-achterstandenbeleid
leegloop jong talent uit sociaal verband	beperkte betaalbare woningen/woonruimte	Vanuit gemeentelijk niveau beleid en hoe kun je ze daarbij betrekken en op dagelijks uitvoeringsniveau de organisaties gebruiken.	internet en gamen (hoeft niet problematisch te zijn)	organisatie/financiering voorschoolse voorzieningen past niet altijd bij behoefte ouders
aantrekkelijk maken dat jongeren hier blijven of zich vestigen	voorzieningenniveau	Signalering en communicatie daarover zijn erg belangrijk, ook vanuit de organisaties naar de gemeente.	forse toename overgewicht	meer aandacht nodig om 'afhakkers' te voorkomen
verenigingen minder leden	vraag naar ontmoetingsplaatsen	Jeugd merkt weinig van het jeugdbeleid, ze denken wel dat er over hen wordt gepraat maar hebben het niet door.	meer beroep op mantelzorg (jeugd)	veranderende stromen in leerlingvervoer
ontgroening en vergrijzing	leven in kleine kernen wordt moeilijker: leefbaarheid	Bij mij in de buurt is een speeltuin weggehaald en komt bijna niemand meer buiten.	forse druk op jongeren in een vergrijzende omgeving	extra bemensing schoolmaatschappelijk werk
vergrijzing in kleine kernen	invulling vrije tijd. Meer aanbod/onderzoek waar behoefte ligt	Ik heb het gevoel dat ik kan roepen wat ik wil, maar als het eindelijk is gerealiseerd is het te laat.	toenemend aantal leerlingen speciaal onderwijs binnen bo	goed overleg tussen onderwijs/CJG (uitlijning/afstemming)
leegstand in onderwijs	leegstand van huizen toenemende mogelijkheden voor jongeren om zich te vestigen	Jongeren worden wel betrokken bij het maken van plannen, maar misschien niet voldoende.	vraag naar schoolmaatschappelijk werk	jaarlijks in gesprek blijven met het onderwijs
dalend aantal leerlingen basisonderwijs	kinderen moeten verder fietsen voor een speeltuin, meer ongelukken/minder kinderen buiten	Lezen jongeren de info die er is wel? Via internet kun je de grootste groep jongeren bereiken.	toename van uitvallers	extra budget schoolmaatschappelijk werk reserveren
aandacht voor vergrijzing geeft indruk dat OUIJ er niet meer is voor de jeugd	jongeren gaan rondfietsen of op straat hangen	Als het om gemeentelijke zaken gaat zou ik niet snel zoiets lezen.	luisteren naar de jeugd	t.a.v. schoolmaatschappelijk werk: ook het onderwijs steekt daar geld in.
	meer groepen op straat	Een blog moet wel goed gepromoot worden, of het gelezen wordt ligt aan de interesse van de persoon.	gesprek aangaan	t.a.v. verbredende zorg: niets vanuit de gemeente, alles uit onderwijs
	Behoeft van 85% vd jongeren waar geen zorg om is	Voor jongeren in uitgaansleven bar weinig te beleven, als er al iets is dan is dat via het verenigingsleven. Hier kun je beleid op ontwikkelen, gemeente faciliteren en stimuleren om er iets aan te veranderen.	vinden van ingang	bijstellen onderwijsaanbod
	aanbod van buiten groter dan lokaal	nieuwe generatie is einsteingeneratie: deze wordt niet begrepen door ouderen	ontbreken van dialoog	afstemming met verschillende netwerkpartners
	als jongeren nergens terecht kunnen gaan ze hangen en kans op vernieling	Forse toename aantal jongeren met problemen in het onderwijs, de gemiddelde leraar kan ook niet zo veel	jongeren informeren over alcohol	integraal beleid maken voor bv kennedyplein
	minder voorzieningen	Welke dialoog wil je als gemeente hebben? En is het noodzakelijk dat de gemeente dit wil? De gemeente heeft contact met alle organisaties die met jongeren contact hebben, zij kunnen aan deze organisaties de voorwaarde stellen dat ze jongeren betrekken.	instantie: los het maar op zegt de burger	eenvoudige samenwerking, korte lijnen
	saaiheid	In een dialoog filtert iedereen er wat anders uit, daarom is het goed om zelf de dialoog aan te gaan.	signaleren van problematiek	gezamenlijk beleid maken (b.v. jeugd 0-23 jaar) los van de gemeentelijke afdelingen
	ontmoetingsplaatsen opnemen in bestemmingsplannen en ontwikkelingen (ruimte maken)	Professionals moeten met elkaar praten, beleid ontwikkelen en dialoog aangaan met de jongeren om te checken of de goede dingen gebeuren.	preventie	zoeken naar laagdrempeligheid/vraaggericht
	voorzieningen kleine kernen op peil houden	Gemeente hoeft niet zoveel te doen behalve er op toezien dat het gebeurt	faciliteren van goede ideeën	korte lijnen met scholen houden
	meer uitgaansgelegenheden	Het gaat zo sloom!	meer voorlichting over alcohol	zo jong mogelijk observeren, signaleren, handelen; aansluiten VVE-periode op zorgnetwerken
	sportvoorzieningen	Veel professionele organisaties kijken niet over hun schutting, het valt wel op dat organisaties in toenemende mate bij elkaar komen en over de schutting kijken.	expertise oppikken van signalen	afstemming beleidsvelden binnen gemeente
	meer speeltuintjes of veldjes	Jongeren weten niets over de gemeente.	blijven signaleren	integrale samenwerking tussen alle spelers in het jeugddomein
	meer bankjes zoals in het park in Uift of langs het water	dialoog met jongeren vooral op geïsoleerde plekken maar niet in samenhang met de gemeente	gebruik in groepsverband	probleem centraal stellen a.d.h.v. casus
	onderzoeken wat nodig is (meer aanbod voor jeugd. Verveeltijd is kliertijd)	onderzoeken vs. praktisch benaderen: knip en plak je speeltuin	cannabisgebruik	aandacht voor eenvoudige oplossingen
	sterk lokaal aanbod	jongere vind gemeente saai en wordt er niet bij betrokken	alcohol wordt steeds meer (overlast)	actief, eveneens meedenkend, gericht op samenwerken en afstemming met de andere partners
	activeren van jongeren	behoefte aan contact met gemeente niet via internet maar fysieke aandacht en praten	alcoholgebruik	stevig bijdragen (+regie) in het ontwikkelen van de samenwerking rond het CJG
	in gesprek blijven gaan met de jeugd wat hun behoefte is	behoefte aan communicatie hangt af van de leeftijdsgroep	mexicaanse griep	zorgvuldig plannen maken en uitvoeren: kind centraal
	investeren in woningen	in onderwijs en jongerenwerk contact met jongeren maar wel vanuit andere invalshoeken	toename psychosociale problemen	samenwerken met andere maatschappelijke geledingen
	investeren in leefbaarheid in de wijk	Onderwerpen zijn zo verschillend dat er op heel veel plekken met jongeren wordt gesproken	angst	deskundigen/goed personeel inzetten op: preventief jeugdbeleid, beleidsadviesing, onderzoek naar resultaten en 0 meting epidemioloog, inzet in zorgstructuren.
	helpen met ideeën over uitgaansgelegenheden	procedure beleidsvorming naar uitvoering duurt te lang, jongeren zijn over 5 jaar al weer met heel andere dingen bezig	middelengebruik in besloten kring (minder zichtbaar)	de lijnen korten binnen de HV/samenwerking
	wij als jongeren gaan gebruik maken van de mogelijkheden/uitgaansgelegenheden. Dus: geen vernielingen meer van jongeren	Er zit een spanning tussen de termijn van vorming gemeentelijk beleid en de uitvoering daarvan	problemen rondom opgroeien en ontwikkeling	laagdrempelige HV/zorgmijder (rol scholen?)
	naar uitgaansgelegenheden gaan	Kortere termijn: morgen doen!	integratie/taal	bijdragen in realiseren van samenhang
	meer naar buiten met vrienden	Ik heb nog steeds de vraag: wie is in vredesnaam de gemeente?	opvang en begeleiding opgroeiende jeugd	vanuit onze HV laagdrempelig inzetten en begeleiden naar HV
	veel sport maar weinig diversiteit	Hoe zitten de verhoudingen gemeentelijk apparaat en politiek, vaak wordt ad hoc gereageerd op vragen: veldje is er: doel bereikt.	minder tolerantie	gelegenheid geven voor vragen, hulp, steun, begeleiding, etc.

terugloop jongeren	voorzieningen	Communicatie	zorg	zorgstructuur
	Is het interessant om hier als jongere te zijn?	Problematieken bij jongeren zijn er vele: bv. hoe vaak ontbijt een jongere nog?	problemen individueel extremer	zorgstructuur goed regelen
	Na de middelbare school is hier niets te vinden, dan kun je nog zo mooie voorzieningen creëren, maar er is geen holaan.	jongeren hebben veel contacten op het internet maar zoeken daar weinig naar hulp	druk op cohesie/kwetsbare groepen krijgen het moeilijk	stevig minimizeer beleid
	Geen universiteit in de Achterhoek daarom zijn jonge wo- en hbo-ers hier weinig te vinden.	Het is altijd problemen dit, waar moeten we heen als we naar buiten willen?	dat mag niet' wordt steeds moeilijker, men durft geen grenzen te stellen	geen symptoombestrijding maar proactief beleid (beeld hebben voor wie het probleem is en hoe groot het is)
	Wegwezen, op kamers!	gemiddelde jongere kan 3 of 4 dingen tegelijk	diversiteit bevorderen	duidelijke regie, weten wat er speelt
	Komt vaker voor: we constateren dat er niets te doen is maar weten er geen handen en voeten aan te geven.		onbegrip	als gemeente juiste partijen bij elkaar brengen en pragmatische oplossingen bedenken
	Daarnaast een groep die wel hier blijft: wat bindt hen?			laagdrempelig HV, zorgmijders (prev. Aanbod evt bij signaleerders)
	Er gebeurt ontzettend veel, maar de keuzevrijheid is beperkt.			samenwerken over disciplines heen
	Jongeren gaan in een bepaalde levensfase weg maar de hang om terug te komen is wel hoog.			bijdrage C.JG
	Jongeren willen keuzes kunnen maken, schouwburg, film, etc.			bijdrage MEE
	Ook positief bekijken: veel verenigingen en veel beweging: je fiets je te pletter.			schuiven met verantwoording
	Zorg dat je niet teveel versnipperd: geen kwantiteit maar kwaliteit			privacy (moet gewaarborgd blijven)
	In gebiedsmarketing veel meer profileren dat je kwaliteit van leven wel kunt bieden, zij we veel te bescheiden in.			regie op hoofdlijnen
	Wel in de stad studeren maar in het weekend en daarna weer terug naar de Achterhoek.			
	Prettig aan OulJ: fijne school, allemaal dichtbij, op de fiets.			
	Terugkomen omdat je bij je ouders altijd terug kunt komen.			
	Hang om terug te komen wordt bepaald door het perspectief op werk en woonruimte			
	Openbaar Vervoer: hoe kom ik ergens?			
	verenigingsleven onder druk			
	krimp is geen gegeven maar een politieke keuze? Hoe dicht we de kloof tussen politiek en het veld			
	Als je er telkens vanuit gaat dat je gaat groeien en dat blijkt niet zo te zijn dan zijn er verkeerde keuzes gemaakt.			
	Wat is er mis met krimp?			
	De vergrijzing domineert in de achterhoek, maar we moeten ons ook richten op de migratie terug van jongeren.			
	toekomst sportverenigingen: hoeveel jongeren hebben we straks nog?			
	Beroep van ouders op kinderen om mantelzorg komt steeds vaker voor			
	huisvesting scholen aanpassen aan zorg			
	Leerlingaantallen op bo lopen systematisch terug, de krimp komt er zeker in.			
	pro-actief plan maken om scholen op zorgbouw te actualiseren			
	wat betreft leegstand/aanpassing onderwijshuisvesting niets: is taak van de gemeente			
	wat betreft gelden II-vervoer: niets zelf. Praten over herbesteding van deze middelen voor het onderwijs			
	bewoners betrekken bij de omgeving			
	ruimte voor initiatief voor diversiteit			
	onderscheid maken tussen verschillende groepen jongeren is belangrijk			
	Als door de krimp straks geen school meer is in Netterden, wie wil er dan nog wonen? In ieder geval geen gezinnen meer.			
	verkeer rondom school is soms niet veilig			
	Voor een afgestudeerd wo-er of hbo-er is het niet makkelijk werk te vinden, zij blijven daarom in hun studiestad en komen later pas terug.			
	Misschien wel werk, maar dan geen woonruimte voor starter.			
	Kopen kun je vergeten met beginnerssalaris en inschrijven had je allang moeten doen.			
	Je krijg een gat van hoogopgeleide jongeren tussen de 20 en 30			
	Hoeveel invloed heeft een gemeente hier nou helemaal op, en wat valt er landelijk te regelen.			
	diversiteit bevorderen			
	als opleidingen dichterbij te volgen zijn gaan er minder jongeren weg			
	Jongeren komen echt niet terug. Richten op hoe jongeren in onze vergrijzende gemeente kunnen overleven.			

Bijlage IV: Verslag raadsrotonde 14 september 2009

Samenvatting van discussiethema's voor de werkbijeenkomst integraal jeugdbeleid:

THEMA 1: Samenwerking in het jeugddomein

In reactie op de ingebrachte casus wordt gesteld dat de alcoholpreventie in een vroeg stadium moet worden ingezet. Daarnaast moeten ouders aangesproken worden op hun verantwoordelijkheid als het gaat over het alcoholgebruik van hun kinderen.

Er is gesproken over het ontwikkelen van beleid met betrekking tot allochtone jongeren. Participatie is hierin een belangrijk sleutelwoord: deze jeugd moet hiervoor open staan. De gemeente moet zijn rol als regisseur duidelijk vorm gaan geven, daarnaast is vertrouwen en bekendheid met elkaar nodig voor een goede samenwerking. Tot slot wordt een frictiebudget geadviseerd om flexibel in te kunnen spelen op de verandering in het jeugddomein en de overgang naar de samenwerking vorm te kunnen geven.

THEMA 2: De jeugd vertrekt

De pers en onze bescheidenheid is debet aan het imago van de Achterhoek. Veel opmerkingen als onvoldoende werk, dure huizen, onvoldoende starterswoningen, geen hbo opleiding doen hier geen goed aan. De jeugd die elders gaat studeren moet weten dat in de achterhoek ook hun toekomst kan liggen. De regiogemeenten moeten initiatieven ontwikkelen om meer bedrijven binnen te halen. De gemeente moet goed in beeld hebben welke personen vertrekken uit de gemeente en niet meer terugkomen.

De gemeente kan de grondprijzen verlagen of erfpacht invoeren om de grondprijzen te verlagen. Geef de kernen een hart, zorg dat je geen leegstand hebt in de centra van de kernen. Geef de horeca kansen in de centra van de kernen, terrasjes, bioscoop, uitgaansgelegenheid, breng gezelligheid terug in de kernen.

Koester hetgene wat je hebt. Er is goed onderwijs in de gemeente zowel basis als voortgezet. Er is een goede kinderopvang. Er is lage criminaliteit. Er is een groot gemeenschapsgevoel. Koester deze schatkistjes, de jeugd krijgt hierdoor goede herinneringen aan onze streek. Betrek sport en andere verenigingen in het jeugdbeleid om diversiteit in bijvoorbeeld het aanbod van sporten te verkrijgen. Er zat nu geen sportvereniging in de zaal.

THEMA 3: Activiteitsaanbod en dialoog

Er moet jeugd-randvoorwaardenbeleid worden opgesteld om sneller te kunnen reageren op een behoefte of vraag. De gemeente moet flexibel kunnen reageren op spontane acties, ideeën en plannen, procedures werken nu vaak vertragend of zijn zelfs dodelijk voor een initiatief.

Er moet geïnvesteerd worden op begeleiding van de jeugd. Niet om ze aan de hand mee te nemen en alles voor ze te regelen maar juist om ze te activeren en te stimuleren en hun eigen verantwoordelijkheid te leren nemen. Hiervoor moet voldoende tijd beschikbaar zijn.

Het is aan te raden bestaande mogelijkheden of voorzieningen te combineren, een inlooppunt en een speelveld brengt de jeugd bijvoorbeeld bij elkaar. Daarnaast wordt geadviseerd hierin expliciet de samenwerking te zoeken met het te schrijven beleidsplan leefbaarheid.

gemeente
Oude IJsselstreek